

Své nadání zasvětila horám

Lída HYNKOVÁ

(14.7. 1908 - 9.10. 1988)

Akademická malířka Dr. Lída Hynková vstoupila do tatranské umělecké tvorby v době druhé světové války. Absolventka právnické fakulty a nadaná žákyně břeclavského profesora malířství Bedřicha Hoseru brzy po svých studiích zjistila, že listování v lexikonech a spisech není jejím životním posláním a nespěluje její touhy po seberealizaci. Učarovala ji paleta, stůl a barvy a vzpomínky na první setkání s Vysokými Tatrami daly zapomenout na hodiny studia. Od tohoto okamžiku se plně věnovala malířské tvorbě a hudbě. Mezníkem jejich životních osudů je rok 1948, kdy se stala členkou slovenského horolezeckého Svazu IAMES a intervaly mezi uměleckou tvorbou vyplňuje suverénním zdoláváním tatranských stěn a pilířů jako zdatná horolezkyň. Hory se staly osudem

Lidy Hynkové a tvrdá škola horolezectví si podala ruku s uměleckou erudiicí mimořádně talentované ženy. Zatímco její kolegyně na laně po výstupu rezignují na další prožitky, připravuje se umělkyně ke svému poslání, v němž našla sebe samu. Tam, kde jiní končí, ona začíná a okouzlena skalní nádhrou Tater umocňuje svoje pocity malováním toho, co právě vidí. A tady je začátek její velké osobnosti, nespoutané konvencí civilizace, - tady začaly její tiché rozhovory s jedinečnou přírodou, již dokázala umocnit vynikajícím způsobem. Nepopisovala Tatry a jejich velebnou krásu jenom z lehce dostupných míst a panoramaticky, ale pronikla do vědomí lidí skutečností, že maluje právě tam, kam by se jiný neodvážil vstoupit. Vychází hledat motivy na vrcholy a hřebeny, do zákoutí tatranských ples a okouzlena vznešeností přírody vytrvale hledá nové a nové pohledy. Neváhá mrznout kdesi na hřebeni a čekat na hřejivé paprsky slunce a nevyhne se ani bouři, kterou maluje se svébytnou erudiicí a romantickou duší. Tak vznikly její jedinečné obrazy Galérie Ganku,

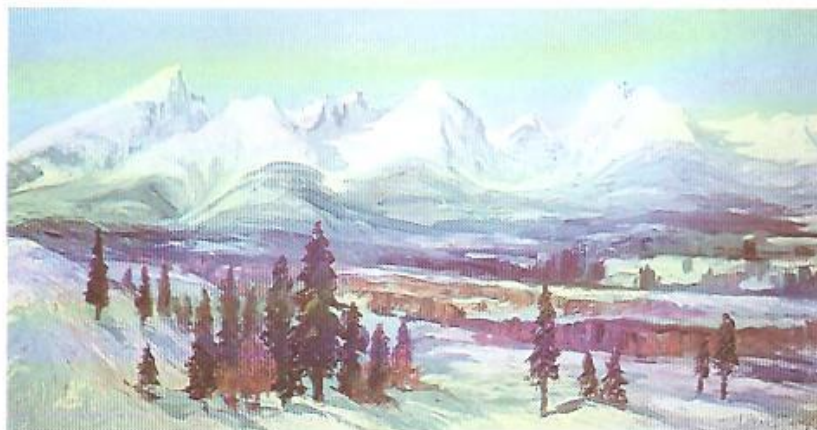
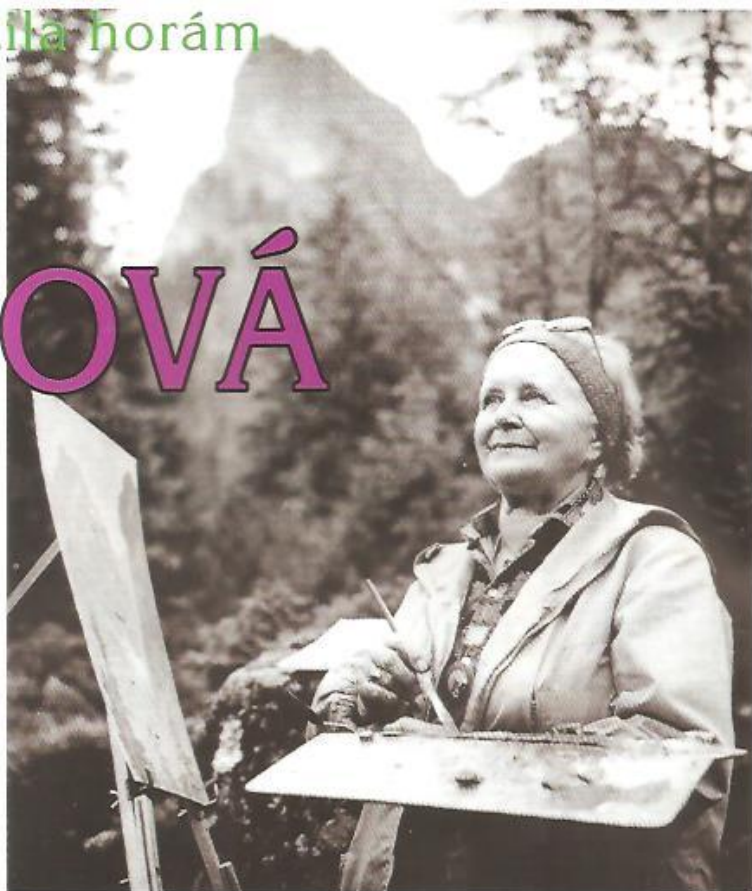
Ze severních dolin, Limba v Javorové dolině či Mlynář, Vysoká, Kriváň a mnohé jiné.

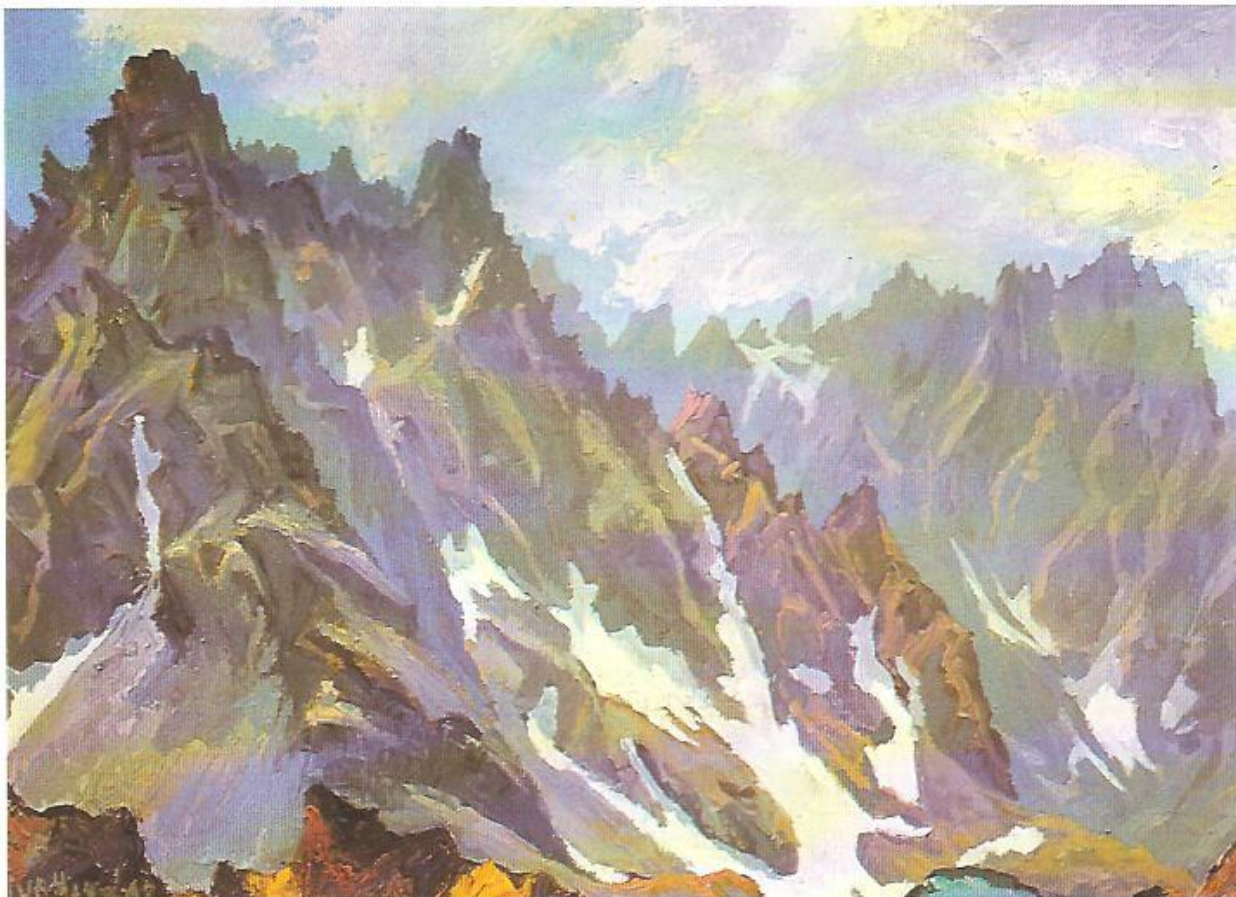
Byli jsme velikými a oddanými přáteli a naše společná setkání se vyznačovala diskusemi na téma našich krásných Tater a na témata vážné hudby, která se stala její nehlubší insipirací. Byla nejen skvělou malířkou, ale také báječným vtipáčkem, který nezkažil žádnou zábavu. Když jsme spolu natáčeli reportáž pro pražský rozhlas v roce 1986, rozdávala úsměvy na všechny strany a dovolila mi, abych jí pomohl s inventarizací jejích obrazů, kterých namalovala nespočetně. Překypovala laskavostí a pochopením pro přátele a byla nesmírně oblíbenou všude, kde se objevila. Při jisté příležitosti, kdy jsme seděli v jejím kralupském bytě u dobrého vína, mi řekla: "Víš, já nevím proč, ale já strašně miluju Tatry. Je to moje životní insipirace a láska, kterou bych nemohla opustit. Kdykoli je vidím zdaleka či zblízka, jako bych slyšela Beethovenovu Eroicu či Pastorální symfonii. Hudba ve mně probouzí pocity neskonaleho nadšení a vnitřní vyrovnanosti. A podelehnout jí právě tak jako krásám Vysokých Tater kdykoliv a beznadějně."

Byla jim skutečně oddána právě tak jako já a naše společné diskuse se vždycky obracely ke společným zážitkům ať už na laně či ve společnosti. Obdivoval jsem ji a ctěl jako málokoho, protože Lída Hynková byla velkou osobností, vyzařující radost ze života. Byla velkou osobností nejen lidskou, ale zejména uměleckou. Pravdivost její lásky k horám je doložena i mnoha jejími cestami do zahraničních velehor, např. do Alp, na

(Pokračování na str. 15)

Vysoké Tatry od Važce, olej 1981

(Dokončení ze str. 1)

Kavkaz, do Himálají i jinam, odkud přiváží cenné doklady své umělecké tvorby, kterou zasvětila horám a skalní nádheře v blankytu nebes. Vidět její miniatury z cest, např. Tádž Máhal bylo zážitkem. Všechna tato díla zobrazují nitro člověka nadobro zasvěceného paletě a barvám, kterými vytvořila ty nejkrásnější symfonie. Jejím zamilovaným místem ve Vysokých Tatrách bylo Litvorové pleso, kam se často uchýlovala, aby zhlédla mohutnou hradbu Ganku a Rumanova štítu a další tatranské velikány, které se jí staly uměleckým "raison d'être."

Měl jsem to potěšení otevřít také vernisáž její skvělé výstavy obrazů v Partizánském, kde jsme dlouho diskutovali o jejích dalších plánech, kterých vždycky bylo dost. I přesto, že byla již tehdy poznamenána úmrtím svého milovaného manžela Tonička, dokázala v sobě najít ohromnou sílu k další tvůrčí práci a k poslání, jemuž zůstala věrná až do poslední chvíle.

Setkal jsem se s ní ještě na její poslední výstavě ve Slovenském institutu v Praze, která měla být jakýmsi ohlednutím za její neuvěřitelně plodnou uměleckou činnost. Tato výstava prezentovala její nejlepší a nejkrásnější díla, a to nejen z milovaných Tater, ale také z

Dva pohledy na Litvorové pleso, olej 1977

daleké ciziny, ze které se tak ráda vracela do svého útulného bytu v Kralupech nad Vltavou. Hovořili jsme spolu tehdy jen krátce, byla v neutěšeném fyzickém i psychickém stavu. Přesto jsme si slíbili, že se zase setkáme. Bohužel, nestalo se tak.

Dr. Lída Hynková odešla z tohoto světa ve svých osmdesáti letech čínského života a zanechala po sobě vynikající výtvarné dílo, kterým korunovala svoji životní pouť.

Na zdi mého pokoje visí dva její obrazy, které mi věnovala za dlouholeté přátelství a také za lásku k Vysokým

Tatrám, které se návratu umělkyně již nedočkaly. Vážím si jich a kdykoli na ně pohlédnu, spatřím tvář vzácného člověka a skvělé umělkyně, které patří moje hluboká úcta a neskonaleý dík za všechno. Na Lidu Hynkovou nelze nikdy zapomenout...

Petr Charvát
čestný strážce
Tatranského národního parku

Foto: autor
S. Pisecký (čb)
F. Žoldák